

Läsnyckel

Hallon, bäst av alla av Erika Eklund Wilson

Hegas arbetsmaterial heter nu Läsnycklar – med lite mer fokus på samtal och bearbetning. Vi vill att böckerna ska räcka länge och att läsaren ska aktiveras på olika sätt, och på flera plan. Ibland fokuserar Läsnyckeln mest på innehållet, ibland mer på genren eller formen, det beror på vilken titel det gäller.

Läsnyckeln till *Hallon, bäst av alla* kan användas både som lärarhandledning för boksamtal och som ingång för enskild läsning. Välj ut det som passar dina elever!

Hallon, bäst av alla är sjätte boken om Lisa, Tyra och fjordhästen Hallon. Böckerna är fristående, men i första boken *Här kommer Hallon* får läsaren veta hur Lisa och Tyra blir vänner efter att en annan av Lisas kompis-relationer spruckit. Bok nummer två heter *Ridskola med Hallon*, nummer tre *Farligt Hallon*, nummer fyra *Hallon och Svarta katten* och nummer fem *Smyga till Hallon*. Böckerna om Hallon passar bra i teman om vänskap eller djur. Erika Eklund Wilson illustrerar själv böckerna. Läs mer om henne i porträttet på Hegas hemsida eller längst bak i boken!

Före läsningen

Har ni läst de tidigare böckerna om Hallon? Påminn er då/berätta för varandra vad de handlade om och t ex vad huvudpersonerna heter.

Titta på bokens framsida. Det är full fart i bilden. Vad händer? Sätt ord på det du ser. En bild låter inte, ändå kan vi höra olika saker när vi ser på den. Vad hör du?

Boken du håller i din hand heter *Hallon, bäst av alla*. Vad är det hästen Hallon är bäst på, tror du?

Vänd på boken och läs baksidestexten. Ja, vad tror du? Hur kommer det att gå för Tyra på Dante? Är han lika läskig som han ser ut att vara?

Slå upp boken och titta på pärmens insida. Här får du reda på vilka som är med i boken. Tycker du också att Dante ser läskig ut?

Nu läser vi!

Under läsningen

Sidan 7

Peka på Lisa och på Tyra.

Sidan 8

Vem är tjejen på bilden? Känner du igen henne? Vad säger hon?

Barnsliga lekar, vad kan det vara för något? Vad gillar hon att göra istället?

Läs texten. Tror du att Lisa är ledsen för att Alva tröttnat på henne?

Sidan 9

Hur känner Tyra inför att börja på rid-skolan?

Lisa lugnar Tyra. Tyra kan ju redan rida på Hallon. Men blir det likadant på ridskolan, tror du?

Sidan 10

Lisa berättar att alla hästar är olika. Hur tror du att hästarna på bilden är? Ser du någon som ser sur, seg, rädd eller snäll ut?

Rid-läraren kan ryta ibland. Hur låter det då?

Sidan 11

Vem är det Tyra träffar på? Vad är det med henne?

Sidan 12

Varför säger tjejen i stallet att Hallon är ett fult namn? Vad tror du? Och vad tror Lisa?

Sidan 13

Tyra tycker att Dante ser läskig ut. Vad tror du att Dante tänker om Tyra?

De sadla och tränisar, står det, men vad betyder det?

Sidan 14

Titta, lektionen har börjat och Lisa ser på Tyra uppe på Dantes rygg. Vad tror du att hon tänker?

Sidan 15

Dante är het. Hur är han då? Kan du komma på ett annat ord som betyder ungefär samma sak?

Tyra försöker hålla in Dante. Hur gör man då?

Vad kommer att hända nu?

Sidan 16 - 17

Oj! Vad är det hästarna till höger och Lisa får se?

Lisa är rädd att Tyra kommer att sluta på ridskolan. Blir det så eller törs Tyra komma tillbaka? Vad tror du, hade du vågat komma dit igen?

Hur ska de få stopp på Dante?

Sidan 18-19

Nu går det lugnare till. Tyra får lära sig att visa att det är hon som bestämmer. Hur får man en häst att förstå det?

Sidan 20-21

Lektionen är slut. Lisa och Tyra åker hem till Tyra, men vad gör Dante efter lektionen?

Tyra vill inte alls sluta på ridskolan, fast Dante skenade iväg och var så skuttig. Vad vill Tyra nu?

Tyra är modig trots att hon är liten och kort. Är det lättare att vara modig om man är stor och lång?

Sidan 22-23

Tyra försöker få Hallon att galoppa lika fort som Dante. Hur går det?

Hallon klunsar fram. Hur ser det ut? Kan du ett annat ord som betyder ungefär samma sak?

Hallon och Dante är lite lika varandra. Hur?

Sidan 24-25

Vad tror du att Tyra och Lisa tänker när de ser att den dumma tjejen från ridskolan kommer åt deras håll?

Varför kommer hon när hon var så dum tidigare?

Hon verkar ha blivit snäll nu, står det i texten. Vems tanke är det? Och håller du med om det?

Vad tycker Sigge om Hallon?

Sidan 26-27

Vad gör de allihopa?

Hallon är bra att ha, tycker Lisa. Till vad?

Sidan 28-29

Titta på bilden. Vad är det Lisa ser utanför fönstret?

Förut blev Lisa ledsen när Alva inte bjöd henne. Nu är det annorlunda. Varför blir hon inte ledsen längre?

Lisa kan sakna Alva lite grann. Tror du att Alva saknar Lisa ibland?

Tror du att Lisa och Alva kommer att bli vänner igen?

Hur gamla tror du att Alva, Lisa och Tyra är?

Tycker du att man kan bli för gammal för att leka med dockor? När blir man det i så fall?

Efter läsningen

Innan du började läsa fick du fundera på vad det var Hallon kunde vara bäst på. Var det som du trodde? Vad är det Hallon är så bra på?

Hallon gör så att Lisa och Tyra får nya vänner. Hur brukar det gå till när du får nya vänner?

Har du känt som Lisa att den du lekt med gjort dig ledsen, men att det efter ett tag inte spelar någon roll längre? Mins du hur det var och hur det kom sig att du slutade vara ledsen?

Har du träffat någon som Elsa som först är dum, men som sedan blir snäll? Varför tror du att det blir så ibland? Varför är Elsa till exempel dum i början?

Vissa böcker känns mer påhittade än andra. De böcker som känns verkliga kallas ibland för realistiska. Är det här en realistisk bok – skulle det som händer i boken kunna hända på riktigt, tror du?

Erika Eklund Wilson har tecknat och skrivit flera böcker om Hallon. Vilken av de här titlarna blir du sugen på att läsa: *Här kommer Hallon*, *Ridskola med Hallon*, *Farligt Hallon*, *Hallon och Svarta katten*, *Smyga till Hallon*? Vad tror du den handlar om?

Arbeta vidare

Hallons vänner

Nu är det många som vill vara med Hallon. Elsa och Sigge ska få rida på Hallon en annan dag, när hon inte är så trött. Hitta på en historia två och två om hur det går när Sigge och Elsa ska få rida på Hallon första gången. Berätta sedan er historia för ett annat par och lyssna på deras.

Lika men olika

Alla hästar i stallet är olika, fast de är lika också så klart, precis som Dante och Hallon som gärna gör lite som de vill. Välj en av hästarna på sidan 6 eller 10 och fundera på hur just den hästen är. Rita av hästhuvudet på ett papper och hitta på ett namn. Beskriv sedan din alldeles egna häst. Behöver den skutta av sig som Dante? Gillar den att beta då och då som Hallon? Vad gör den när stalldörren slagit igen om kvällen? Häng upp era hästporträtt i klassrummet.

Mod – inte bara för superhjältar

Det är svårt att vara modig när du bara är ett mycket litet djur, säger Nasse i Nalle Puh. Det påminner ganska mycket om texten på sidan 21:

Tyra såg liten och rädd ut på rid-skolan. Men med Hallon är hon modig. Trots att hon är liten och kort.

Samtala i klassen. Håller ni med Nasse om att det är lättare att vara modig om man är stor? Är Tyra modig? Är Alva som börjar ett nytt liv det? Fundera på vad du tycker är modigt. Kan man vara modig på olika sätt? Du har säkert också varit modig flera gånger. Vad gjorde du då?

Dikta om ett djur

Mårten Melin är en annan författare som skrivit mycket om vänskap till djur. I diktsamlingen *Jag är ett litet liv* (utgiven 2013 på Hegas) har han samlat många fina djurdikter. Bland annat den här:

Du och Molly

Gå ut på morgonen,
gå ut på dagen,
gå ut på kvällen.

Mat,
mat,
mat.

Det måste vara jobbigt
att ha hund,

jobbigt
att tycka om någon
så förfärligt mycket.

Skriv en egen djurdikt. Den kan handla om precis vad du vill. Känns det rätt, så är det rätt, det är i varje fall vad Mårten Melin brukar råda.

Blir du sugen på att läsa fler djurdikter? Gå till biblioteket och låna Mårtens bok.

Dagen efter kalaset

Alva och Lisa bor nära varandra och kommer säkert att träffas snart igen. Låtsas att du är Lisa och att du möter Alva dagen efter kalaset. Vad säger du? Och vad säger Alva? Du kan använda kolon och skriva ut namnen så här:

Lisa:

Alva:

Lisa:

Alva:

Är det svårt att komma igång? Låt Alva börja så här:

Alva: Åh vad jag är trött idag. Det blev sent igår.

Om Hallon kunde prata

Tänk om Hallon och Dante kunde prata. Då hade den här berättelsen blivit helt annorlunda. Rita och klipp ut flera tomma pratbubblor. Skriv ner vad hästarna säger i pratbubblorna. Skriv smått, det är ont om plats! Lägg eller fäst bubblorna försiktigt på de sidor där du ser Hallon. Lånar du boken, kan det vara bättre att kopiera sidorna och klistra fast bubblorna på kopiorna. Jämför din version med en klasskamrats.

Rörelser och stämningar i bilderna

Inne i boken har Erika Eklund Wilson bara använt svart tusch. Illustrationerna är svart-vita och uttrycksfulla. Hon jobbar mycket med ansiktsuttryck och med rörelse för att förmedla olika stämningar. Titta t ex på sidorna 11, 15, 16 och 22. Vilka olika stämningar finns i bilderna? Hur blir rörelserna tydliga? Testa att teckna en egen häst. Bygg in rörelse i bilden.

Samla häst-ord

I stallet använder man speciella hästord. Det är fackord som är typiska inom ett speciellt område. När Lisa och Tyra ska rida på Hallon tränar och sadlar de henne och på bilderna på sidan 11 och sidan 28 ser du flera hästprylar. Vad heter de? Samla gemensamt hästord i klassen och prata om vad de betyder.

Vill ni kan ni kalkera av Hallon eller hänga upp en bild på en annan häst, rita pilar och skriva dit namnen på hästens kroppsdelar. Diskutera också varför det är viktigt att känna till och kunna använda fackord i vissa situationer.

Mycket läsnöje!